

MOŠČANSKA

SKUPNOST

GLASILO OBČINSKEGA ODBORA SZDL MOSTE-POLJE

LETO IV.

MAREC 1963

ŠT. 3

Z letne konference SZDL

Socialistična zveza je organizacija, ki naj v njej občani aktivno in ustvarjalno izmenjujejo mnenja o vsestranskem razvoju v komuni

V januarski številki našega glasila je bilo nakazanih nekaj splošnih ugotovitev z letne konference SZDL. To pot objavljamo glavne misli iz uvodnega referata, ki ga je imel predsednik občinskega odbora SZDL Ljubljana-Moste-Polje tovariš Jože Cvetkovič.

Naslovno misel so dokazale tudi obširne ustavno-statutne razprave v naši občini, ki jih je bilo v zadnjih mesecih preko 190 in se jih je udeležilo 8 do 9 tisoč občanov. Posebno v zadnjem času so te razprave vsebinsko zelo bogate z vseh področij naše družbene in gospodarske dejavnosti. Naši ljudje na terenu so z velikim zanimanjem obravnavali šolstvo, vzgojo otrok, varstvo, zdravstvo, kulturo, izobraževanje ter s tem v zvezi tudi vlogo krajevnih skupnosti.

K temu so bistveno prispevale vse družbene službe in najodgovornejši činitelji krajevnih skupnosti. Tako se je na marsikaterem področju razčiščeval statut in program dela teh družbenih ustanov, kot npr. v zdravstvu, kulturi in krajevnih skupnosti itn. Vsekakor je za te družbene dejavnosti čutili zelo velik interes, saj imamo 34.440 prebivalcev in med njimi 15.800 zaposlenih, ki ustvarjajo 52 milijard bruto produkta. Ze lansko leto je bilo ustvarjeno na prebivalca čez 510.000 dinarjev narodnega dohodka. Vzporedno s porastom narodnega dohodka pa raste tudi standard in potrebe naših občanov.

Za tako velik interes občanov v nadaljnjem razvoju družbenih služb in krajevnih skupnosti pa govori tudi to, da so pri nas v zadnjih letih nastale nove industrijske in kmetijske zmogljivosti in se je povečala komunalna in stanovanjska izgradnja, kar je vplivalo na zvišanje števila

prebivalstva. O tem govori tudi podatek, da je družbeni bruto produkt v letu 1960 znašal samo 32 milijard 818 milijonov dinarjev. Ze to dejstvo samo pove, da je morala občina vložiti zelo velike napore za ustanavljanje in razširjanje družbenih služb.

Pri takšnem tempu razvoja materialnih sil so družbene službe in krajevne skupnosti prav gotovo ne samo odraz stanja, ampak tudi pogoj za nadaljnje uspešnejše delovanje. Zato so vse važne, vendar morajo biti

vsklajene s stopnjo razvoja in z materialnimi možnostmi. Zato se tudi ne razvijajo vse enako (nekatero krajevne skupnosti, otroško varstvo in kultura). Upoštevati moramo tudi, da je stopnja amortizacije osnovnih sredstev naših gospodarskih organizacij komaj 45 odstotkov, in to kljub novim proizvodnim zmogljivostim. To bomo lahko odpravili le, če bomo na področju, kjer ustvarjamo materialno bazo, vlagali dopolnilne investicije. Samoupravljanje v družbenih službah in krajevnih skupnosti se je začelo šele v zadnjih letih ali pa celo v lanskem letu. Družbene službe in krajevne skupnosti pa niso zgolj odraz produktivnosti v kolektivih in stanja na terenu, ampak zadovoljujejo

vsakodnevno potrebo občanov in vplivajo na njihovo razpoloženje, ker ti niso samo proizvajalci in prebivalci naših krajev, temveč so direktni uporabniki najrazličnejših služb, ki jih preko zbranih sredstev ObLO in drugih načinov prelivanja sredstev in svojega dela posredno tudi financirane. Na ta način se v družbeno upravljanje in vodenje teh služb neposredno vključuje najširši krog naših ljudi, kar se manifestira v neposredni udeležbi in pomoči svetov delovnih kolektivov pri upravljanju teh služb. Tu se pogojuje organska povezanost individualnega in skupnega interesa posameznika, kraja in občine kot celote za čimboljše funkcioniranje teh služb, za individualni in skupni prispevek ter za uporabljanje dobrin, ki jih one nudijo s svojo dejavnostjo.

Ko je govoril o nekaterih osnovnih karakteristikah in o programu dela družbenih služb ter krajevnih skupnosti, je tov. predsednik podrobno prikazal uspehe in pomanjkljivosti, ki so se kazale v zdravstvu, socialnem skrbstvu, šolstvu in otroškem varstvu ter med drugim dejal:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Plodno delo občinske zveze vojaških vojnih invalidov

DNE 9. 2. 1963 JE IMELA OBČINSKA ORGANIZACIJA ZVVI SVOJO III. LETNO SKUPŠČINO, NA KATERI SO NJENI PREDSTAVNIKI PREGLEDALI LANSKO DELO IN SE POGOVORILI O BODOČIH NALOGAH.

Predsedstvo organizacije je zadovoljivo pripravilo letno skupščino in so prisotni delegati osnovnih organizacij lahko spoznali, da je vodstvo med letom zelo veliko delalo. Tov. Peter Šterk je v svojem referatu poudaril veliko pridobitev z združitvijo organizacij ZVVI, ZB NOV in ZROPJ, saj so tako lahko uspešneje in hitreje reševali pereče probleme in laže koordinirali delo vseh treh organizacij. Sodil je, da bo v bodoče treba posvetiti še več naporov povezavi organizacij tako na terenu kot v občinskem merilu. Le takšna povezava in skupno reševanje problemov bo garancija za napredek, zlasti ker je velika večina naših invalidov včlanjena tudi v ZB in ZROPJ. Delegatom je v

Delovno predsedstvo na letni skupščini

nadaljevanju raztolmačil cilj II. plenuma Zveznega odbora ZB NOVJ in opozoril na nekatere naloge, ki bo treba letos nanje posebno paziti in jih izvršiti. Tu je omeniti predvsem strokovno usposabljanje invalidov, zaposlovanje, stanovanjski problem, šolanje otrok padlih borcev in pomoč starejšim članom zveze. Ker je stanovanjski problem eden od najbolj perečih, je tovariš Šterk obrazložil politiko

dodeljevanja stanovanj. V preteklem letu je bilo rešenih 9 prošenj in so bila vsem dodeljena nova stanovanja; še vedno pa je ostalo nerešenih 39 primerov. Kot je bilo kasneje v razpravi posebej poudarjeno, bo naša organizacija skupno z ZB NOV ustno pojasnila predsedniku občine stanovanjsko vprašanje in ugotovila kako bo v tem letu rešen ta problem. Pripomniti namreč je, da bi

(Nadaljevanje na 4. strani)

Iz vsebine

- 3. STRAN: Občani sprašujemo in odgovarjamo.
- 4. STRAN: Pred dvajsetimi leti je umrl narodni heroj Jože Moškrič.
- 5. STRAN: Dobro premislimo družbeni načrt.
- 6. STRAN: Poročilo z izredne konference ObK ZMS Ljubljana-Moste-Polje.
- 7. STRAN: Polletni uspehi v naših šolah.
- 8. STRAN: Šport.

Kulturno-prosvetna dejavnost zaostaja za materialnim razvojem naše družbe!

To seveda ni samo odgovornost LO in svetov niti ni samo dolžnost ožjega kroga kulturnih delavcev, ampak je stvar naše celotne občine, stvar širšega kroga, torej poleg LO predvsem družbenih in delovnih organizacij, to se pravi hotenja in razumevanja vseh subjektivnih faktorjev. Zato lahko ugotovljamo, da na tem področju dostikrat ne izkoristimo vseh možnosti tako v sredstvih in ljudeh kot v sodelovanju zainteresiranih činitelev. Gre za boljše izkoriščanje sredstev, ki bi se dala pridobiti za več sodobnejših gostovanj (ta so že na razpolago), za smotrnejšo mobilizacijo zanimanja družbenih in delovnih organizacij pri urejanju prostorov z minimalnimi sredstvi, za močnejše vključevanje šole in profesionalnih kulturnih kadrov na naših terenih, za vzpodbujanje amaterizma k novemu, kvalitetnemu delovanju itn. Množična kultura bi morala pronicati na vseh pod-

ročjih in ne samo iz kulturnih ustanov, ampak iz vseh družbenih centrov našega življenja, ki se formirajo po območjih, v šolah, delovnih organizacijah in drugod. Širok krog ljudi od profesionalcev, preko amaterjev pa do publike in družbenih organizacij, ki jim je kultura blizu, pa bi moral tolmačiti njen program, vlogo in prizadevanje. Tako tudi ne bi nastopalo vprašanje financiranja in sodelovanja s kulturnimi ustanovami v mestu, ki niso samo stvar občine Center. Če tako obravnavamo kulturno dejavnost in jo imamo v bistvu za potrebo občanov, ne bo težko določiti mesto in vsebino kulture v določilih občinskega statuta. Kultura in prosveta potrebuje vsestransko družbenopolitično organizacijo v naši občini, ki bo vsodbujala njene napore.

Govorec nadrobneje o prosvetni in zdravstveni službi je tov. predsednik izvajal:

Več samoiniciative in odgovornosti med člani samoupravnih organov

Nadaljnji razvoj v družbenih službah in krajevnih skupnostih, ki pa je seveda neločljiv mehanizem celotnega kompleksa komunalnega sistema in se mora postopoma začeti vsklajevati z nadaljnim materialnim in družbenim razvojem, zahteva, da nekatere službe ozko sodelujejo in jih zato — kakor to predvidevajo potrebe — tudi reorganiziramo. Na ta način bi v organizaciji poslovanja, v specializaciji sami dejavnosti, dopolnjevanju in delitvi dela — z notranjo delitvijo sredstev za potrebe dejavnosti in osebnih dohodkov — mnogo smotrnejše in hitreje uvajali nove oblike dela. To pa bi zahtevalo od delovnih kolektivov in organov družbenega samoupravljanja živahnost in temeljitejšega delovanja. Z reorganizacijo ne bi smele biti okrnjene samoupravne pravice družbenih organov in kolektivov, nasprotno bi ti organi prevzeli še večjo samoiniciativo in odgovornost. Načelni sklepi npr. družbenih organov in šolskih kolektivov, da se nepopolne osnovne šole združijo s popolnimi in da te postanejo matične šole, ta sklep še ne zadošča, če mu ne sledi tudi premišljena in konkretna politična akcija v kolektivih in na terenih pri SZDL.

Podobno je tudi z reorganizacijo zdravstvene službe, kajti hiter razvoj v industriji, graditvi družbenega standarda in terenski preventivi nakazuje potrebo po enotnejšem strokovnem in organizacijskem razvijanju in vodenju glede na specializirane službe, kot so npr. zobozdravstvo, ambulante, dispanzerji, socialno patronažna služba, ki mora s svojimi preventivnimi ukrepi najtesneje sodelovati z zavodom za socialno delo, krajevnimi skupnostmi, društvom prijateljev mladine, RK itn. Zdravstvena služba lahko tako racionalneje razmešča kadre in amortizira opremo. Družbeni organi in kolektivi so tudi prišli do načelnega stališča o koristnosti takšne reorganizacije. Vendar bi bilo prav, da bi bili pri tem tudi samoiniciativnejši in zavestnejši, ker bi si na ta način zagotovili globlja prizadevanja pri vsebinskem iz-

vajanju programa, ki ga jim nalaga reorganizacija.

Tudi v glasbenem šolstvu razpravljajo o možnostih skupnih prizadevanj. Vendar je bilo napačno, da so se doslej razgovarjali več o združevanju, o pocenitvah stroškov uprave ipd. kot pa o tem, ali so možnosti v skupnem sodelovanju priti do kvalitetnejšega in širšega programa, kar je značilno za skoraj celotno področje kulturne dejavnosti. Tega naši glasbeni pedagogi niso iskali in so zato napačno informirali nekatere predstavnike ter ljudi na terenu v Polju. Važno je, da področje Polja z reorganizacijo ali sodelovanjem v glasbenem šolstvu pridobi na obsegu in kvaliteti glasbene dejavnosti. Če tega ni, se povsem upravičeno govori o reorganizaciji kot o združevanju ter oženju in kratenju pridobljenih pravic terena. Res je, da morajo delovni kolektivi in organi družbenega samoupravljanja o tem temeljito razpravljati in ni vedno nujno, da imajo že takoj v začetku enotna stališča, morajo pa biti na osnovi programa dela in vseh ostalih argumentov v glavnem prepričani, da bodo takšne reorganizacije njim in občanom v korist. Zato je predhodno nujno najti primerne oblike in možnosti, da se razčistijo vsa vprašanja in na osnovi tega postavi skupen program, ki ga ob sodelovanju poznavalcev problemov in kolektivov obravnavamo v svetih, SZDL in na koncu tudi v LO, kjer se vodi in vsklaja politika v občini in se o teh primerih, ki so za nas tipični, ter nam nanašajo že politično škodo, lahko dajo ustrezna priporočila z vsemi potrebnimi obrazložitvami vred. Tako bi kolektivi ne bili skoraj pred alternativno odločitvijo niti KO SZDL v zadregi, kako občanom tolmačiti koristnost teh organizacij. Nasprotno, pridobili bi na interesu in sodelovanju za boljše programe in odločitve.

Nadalje je tov. predsednik seznanil konferenco s sodelovanjem ljudskega odbora in njegovih svetov z družbenimi službami in krajevnimi skupnostmi in zaključil:

Smotorno gospodarjenje — pogoj za uspešno rast krajevnih skupnosti

Kakor smo že ugotovili, je krajevna skupnost organizacija potrošnikov za zadovoljevanje vsakodnevnih potreb občanov v vseh oblikah. Njihova zainteresiranost in odgovornost izhaja iz njihovih potreb in materialne osnove krajevne skupnosti, ki jo sami upravljajo. To pa nikakor ni dovolj. Kakor vidimo, krajevna skupnost ne realizira samo v raznih oblikah vsakodnevnih potreb svojih občanov, ki jo za njene usluge plačujejo in vzdržujejo, ampak mora skrbeti in opravljati tudi naloge, ki se prenašajo nanjo. V mnogih primerih pa je to njena osnova, iz katere začne delovati in se razvijati. Dosedanje razprave o programu in statutu krajevne skupnosti same in o vsebinskih določilih, ki naj bi bili v statutu občine, kažejo, da je delo krajevne skupnosti mogoče financirati iz proračuna in namenskih skladov samo za osnovno dejavnost, ki se prenaša na krajevno skupnost: zdravstvo, varstvo družine in otrok, drobna komunalna dejavnost, nekaj procentov od najemnin ipd. Pripadali pa naj bi ji tudi dohodki od lastne dejavnosti in samopriskrbe občanov in delovnih organizacij. To so v mnogih primerih majhna sredstva, posebno za krajevne skupnosti v okoliških področjih. Ni nujno, da na vsakem območju ustanovimo krajevno skupnost, posebno če za to ni mnogo interesa in ekonomskih možnosti. Vse pa kaže, da bi marsikatero vprašanje lažje rešili, če krajevna skupnost obstaja in deluje. Prav je tudi, da se lahko financira za svojo osnovno dejavnost iz raznih skladov in drugih virov. Upoštevati pa moramo, da se pojavljajo nove potrebe krajevnih skupnosti, ki zahtevajo razširitev obsega njenega poslovanja v interesu komune same in občanov njenega območja. Za realizacijo teh potreb pa je poklicana krajevna skupnost, kjer druge ustanove ni ali pa je ne kaže ustanovljati. Kaj je potem osnovna dejavnost KS in kako naj se financira, če občani sami ne morejo zbrati toliko prispevkov, da bi te služile za začetek? Precej jasno se je izoblikovalo mnenje, da je treba zagotoviti stalnejše vire sredstev za financiranje tako imenovanega osnovnega in razširjenega programa dela krajevnih skupnosti. Uvedba ekonomizacije v gospodarstvu, o kateri je glavni del naše konference razpravljala pred dvema letoma, zahteva tudi od družbenih služb in krajevnih skupnosti uveljavljanje principa ekonomizacije, to se pravi vrednosti njihovega programa, interne delitve sredstev, organizacije, specializa-

cije in nagrajevanja. To pa so v bistvu ista osnovna načela kot v gospodarstvu. Torej imamo opravka v nekem smislu s kategorijo dohodka, ki ga dajejo posredno delovne organizacije in občani za obračunavanje uslug tem dejavnostim.

Zato tu ekvivalentno lahko uporabljamo načelo temeljne listine osnutka zvezne ustave, ki pravi: »Delovni organizaciji: ki opravlja družbeno službo in se financira neposredno iz družbenih skladov, ter njenim delovnim ljudem gre od družbenega proizvoda delež, ki je sorazmeren uspehom njihovega dela pri zadovoljevanju potreb družbe in občanov in je v skladu s pogoji in merili, v katerih pridobivajo dohodek delovni ljudje.« Ta načela potrjujejo več ali manj tudi vse razprave in so tudi osnovni moto tega referata. Premišljeno in demokratično je treba, ob sodelovanju samoupravnih organov in družbenih organizacij, ustvarjati in smejeje uvajati kvalitetnejša merila in notranje mehanizme delitve po opravljenem delu, njegovem obsegu in vsebini.

Predvsem na kolektivih družbenih služb in KS ter organih družbenega samoupravljanja je, da sami v svojih konkretnih pogojih, svojim specifičnim nalagam primerno rešujejo ta vprašanja in iščejo čimboljša osnovna merila in principe ter na osnovi naših priporočil naredijo smejeje prelomnico posebno v delitvi in nagrajevanju. Odpraviti je treba uravnilovske tendence plačevanja in s tem mezdne odnose, ki tu še v večini primerov vladajo (službena leta, razredi itn.). Kolegialna solidarnost za vsako ceno se mora umakniti kritični presoji in iskanju meril za ocenjevanje in merjenje dela. Kolektivi s tega področja morajo izkoristiti izkušnje naših delovnih ljudi iz gospodarstva in izenačevati svoje napore za doseg boljših rezultatov v delu in izvajanju programov. Ze prej smo navedli neprincipialna in nepremišljene delitve osebnih dohodkov s tega področja. K temu naj dodamo samo še to, da morajo biti tudi OD vsklajeni s povprečji OD in uspehi v gospodarstvu kot celoti ter notranje diferencirani na osnovi uspehov vsakega posameznika. O vseh teh vprašanjih je lani resno razpravljala tudi konferenca ZK naše občine in sprejela svoja stališča. Dolžnost ObO SZDL bo, da z vsemi zainteresiranimi organi v občini, posebno s sindikatom, prispeva k mobilizaciji za razčiščevanje problemov javnih služb in krajevnih skupnosti. Zato mora zagotoviti predvsem:

1. javno razpravo na tribunah SZDL in s tem prispevati k razčiščevanju osnovnih vprašanj v šolstvu, zdravstvu, socialnem varstvu, varstvu družine in otrok, kulturi in krajevnih skupnostih;

2. da preko razprav v komisijah, skupinah, posvetovanjih, tribunah in sejah ObO SZDL prispeva k jačanju dela in vloge KO SZDL in KS na terenu;

3. da posreduje sprejeta stališča in mnenja vsem zainteresiranim organom v občini;

4. da se takim načinom svojega dela prispeva predvsem h kvalitetnejšim programom dela, notranji organizaciji, specializaciji, delitvi in nagrajevanju v družbenih službah in KS ter s tem vsebini njihovega delovanja in mesta v svojem in občinskem statutu.

O B Č A N I

s p r a š u j e m o i n o d g o v a r j a m o

Kot smo omenili že v prejšnji številki, bomo v našem glasilu objavili najzanimivejše prispevke delegatov na nedavni konferenci SZDL Ljubljana-Moste-Polje, prispevke, ki so dali ton vsej konferenci in bogati razpravi. To pot objavljamo misli tov. Zinke Čatarjeve, Marte Žnidaršičeve ter tov. Francija Nemca. Prispevek Boga Krenčiča pa objavljamo na 7. strani.

Zinka Čatarjeva:

Več konkretne pomoči ženam in materam

Mnogo je bilo že govora o tem, kako bi rešili probleme zaposlenih žena, vendar nam to do danes še ni uspelo. Naša žena opravlja tri važne naloge: otrokom je mati, zaposlena je in je tudi lahko družbena delavka, kar ji oboje izhaja iz dejstva, da ima enako pravico do dela, do družbenega upravljanja in soodločanja, in končno je tudi gospodinja, kar zahteva mnogo naporov in samoodpovedi.

Življenje v družini ji poteka še vedno po starih tirih. Vse breme gospodinjstva je še vedno na ženskih ramenih in žene pogrešajo delitev dela v družini. Ko pride žena iz službe, se mora takoj spoprijeti s problemi doma — z gospodinjstvom, s preskrbo družine in predvsem z vzgojo otrok. Premnogokrat jo dohiti noč pa tudi polnoč, ko je še vedno sredi dela vsa izčrpana.

Služba ne zahteva od žene nič manj naporov kot od moža, s to razliko, da zmore manj strokovnega znanja, kar je dediščina od prej, njena izčrpanost in šibkejša konstrukcija organizma pa ji ne daje toliko moči, da bi se njena preobremenjenost ne odražala v njenem zdravstvenem stanju. Tako srečujemo v ambulantah žene, ki iščejo zdravniško pomoč, pa je 50 odstotkov vzrok obolenju le izčrpanost.

Tu ji zdravnik ne more pomagati drugače, kot da ji svetuje, naj si svoje življenje uredi tako, da bo našla časa tudi zase in za svoj počitek. Bolniški stalež, ki za tem obvezno nastopa, temu ne prinese trajnih uspehov. Ko se žena vrne v službo, se zopet ponovi prejšnja praksa. Koliko žena niti ne išče zdravniške pomoči, ker si ne da časa in tako čaka na najslabše.

Socialistična zveza kot najširša množična organizacija ima ob sodelovanju vseh organov, ki lahko odločilno vplivajo na reševanje teh problemov, največjo možnost pomagati ženi, da bo našla več moči in časa za aktivno sodelovanje v družbenem upravljanju.

Nujno bo v naši občini usposobiti več otroških vrtcev, ki bi bili sposobni sprejeti otroke že od 8 meseca starosti dalje, ko se mame žena že iz socialnih potreb zopet v celoti vključiti v proizvodnjo. Druga nujna potreba bi bila vzpostavitev obratov družbene prehrane, ki bi imeli nalogo čim ceneje in čim kvalitetneje pripraviti hrano in nuditi tudi polpripravljeno hrano. Tako bi ženi ostalo vsaj nekaj časa za vzgojo svojih otrok in za družbeno delovanje, strokovno izpo-

polnjevanje, razvedrilo, kakor tudi za prepotrebni počitek.

Še večje probleme srečujemo pri noseči ženi. Naši zdravniki imajo še vedno težave pri manjših gospodarskih organizacijah zaradi uveljavljanja pravice noseče žene, da jo premeste z neprimerne, zdravju škodljivega delovnega mesta na lažje. Šele s citiranjem člena zakona o zaščiti žene pred porodom uspe zdravnik, da dobi noseča žena lažje delovno mesto. Velik problem zanje je tudi delovni čas, saj mora po zdravniških nasvetih noseča žena počivati od petega meseca nosečnosti dalje po 12 ur dnevno. Prezgodnje vstajanje in prepozno leganje k počitku zelo kvarno vpliva na zdravje otroka in na ženo zdravje. Tako nepravilno poteka čas prehrane in nastajajo zato pri noseči ženi razne težave, ki so pogosto zvezane s težkimi posledicami na vsem organizmu; in te lahko ostanejo trajne. Zaradi vseh opisanih težav ostane tudi nevarnost abortusa ali prezgodnjega poroda. Naša patronažna služba mora najti vsako nosečnico in jo napotiti na pregled v dispanzer za žene. Tu nato spremljajo ženo med nosečnostjo in preprečujejo vse nastopajoče škodljive pojave. Če nastopi nevarnost abortusa ali prezgodnjega poroda, napoti zdravnik ženo v bolniški stalež, ki traja do porodniškega dopusta. S tem smo uspeli, da v preteklem letu ni bilo spontanih abortusov ali prezgodnjih porodov.

Zato bi bilo nujno potrebno dosledno izvajati zdravstveno zaščito matere in otroka, in sicer tako, da nosečnice pravočasno

Franci Nemeč:

Več sodelovanja sindikatov z družbenimi službami

Sindikati se ne bi smeli omejevat le na problematiko podjetij, temveč bi morali pogledati tudi družbene službe na terenu, kjer te zadevajo delavce, ko je ta doma. Navadno urejamo v sindikatih odnose v kolektivu, odprta pa puščamo vprašanja na terenu.

Sindikati in SZDL naj bi se povezala v skupno akcijo pri reševanju problemov v zdravstvu,

nastopajo dopust in ne tako, kot je sedaj v praksi, da delajo do poroda. Še več, naš sistem delovnega časa od 6. do 14. ure je tudi za nosečo ženo neprimeren in nam tudi to dejstvo narekuje že prej omenjeni predlog.

Izredno težak je stanovanjski problem delavcev, ki živijo še po barakah ali po neurejenih slabih stanovanjih in morajo matere z otroki po porodu v dežji dom. V njem stane oskrba po zdravstveni indikaciji 52.800 din, če je pa mati tam po socialni indikaciji (zaradi stanovanjskega problema) pa 80.000 din. Lahko si predstavljamo, kakšno breme je to za občinski proračun.

Posebni problem je tudi načrtovanje družine. Vse prosvetljevanje obeh zakoncev o kontracepciji ni dovolj uspešno, če sama nimata zanimanja za to ter

Marta Žnidaršič:

Politične organizacije naj globlje pogledajo v krajevne skupnosti, kjer delavci žive!

Ko razmišljamo o načrtu za leto 1963, ki predvideva 10 odstotni porast nasproti l. 1962, tedaj se moramo zamisliti, kako bomo to dosegli. Sredstva bo

nimata volje sodelovati pri tem. Tako posegajo po nasilnih posegih po umetnem splavu, ki vedno zelo kvarno vpliva na zdravje žene. Prizadevanja zdravstvene službe ostanejo tako brezuspešna.

Ker v končni fazi vsi ti problemi niso samo problemi žene, temveč so problemi družbe kot celote, moramo ta vprašanja reševati kompleksno, reševati jih mora celotna družba. Preko razumevanja teh nalog morajo vse gospodarske in negospodarske dejavnosti pomagati tudi s svojimi sredstvi, da bodo družbene organizacije, tako SZDL na terenu kot sindikati v podjetjih itn., sposobni rešiti te probleme, ki so pred nami in ki končno kvarno vplivajo tudi na razvoj naše gospodarstva.

treba vložiti tudi za dobro počutje proizvajalcev, v prvi vrsti pa bo treba misliti na dvig ekonomskih rezultatov. Tako kaže čim realneje uporabljati sredstva za stanovanjsko gradnjo in uslužnostne dejavnosti, torej v krajevnih skupnostih. Treba je stremeti, da se zaposlijo žene in treba bo manj stanovanj. Če je zaposlen le mož in dobi on stanovajne, se ta problem počasi rešuje.

Če se zaposli žena, ji je treba omogočiti sodelovanje v organih upravljanja in to tako, da jo z otroškim varstvom in družbeno prehrano razbremenimo domačih opravil. Ta vprašanja v naši občini niso rešena in ni organizirana kompleksna skrb zanje. To pa vpliva tudi na rast produktivnosti v proizvodnji. Nekateri stanovanjske skupnosti sicer nudijo usluge, toda te so predrage.

Politične organizacije naj bi globlje pogledale tudi na teren, v krajevne skupnosti, kjer delavci žive. Tu je cel splet problemov, ki niso uspešno rešeni, za kar so krive tudi sindikalne organizacije, ki se temu niso posvetile. Vsa ta vprašanja pa vplivajo tudi na rezultate v proizvodnji. Če je nekje obrat družbene prehrane in dom za varstvo proizvodnji in družbenopolitičnemu življenju. To pa spet pripomore k boljšim ekonomskim rezultatom. Torej tudi investicije za družbeno prehrano pripomorejo k izboljšanju gospodarskih uspehov.

Berite in dopisujte v

**MOŠČANSKO
SKUPNOST**

Družbene službe, prosvetna in kulturna društva za rekreacijo naj se povežejo za reševanje posameznih nalog.

Jože Moškrič se je kot delavski sin rodil leta 1902 v Dobrunjah pri Ljubljani. Razen njega je bilo v družini še šest otrok. Osnovno šolo je obiskoval v Zadvoru. Imel je trpko mladost, ker je številna družina živela v tesnih gmotnih razmerah. Ko je končal osnovno šolo, je delal v raznih podjetjih.

Leta 1913 je našel zaposlitev v bivši Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani kot pomožni delavec v topilnici svinca. Mučno in škodljivo delo je zelo ogrožalo njegovo zdravje, a je vztrajal pri njem, ker se je tako vživel v grafični kolektiv, da ga ni maral zapustiti. Postal je pravi tiskarski delavec, neumorno iskal svoj življenjski nazor in ga v letih med velikima vojnama tudi našel: nazor družbene pravičnosti. Temu svojemu nazoru je ostal zvest do smrti.

Politično in prosvetno napredno usmerjen je Moškrič daleč prekašal svoje tovariše v tiskarni. Njegova delavnost je bila brezprimerna. Tesno povezan z jeseniškim naprednim borcem in pesnikom Tonetom Cufarjem se je v dobi med obema vojnama začel uveljavljati tudi kot pesnik in pisatelj. Napisal je igre: »Rdeče rože«, »Razkrinkana moralca«, »Borba za kruh«, »Dani se«, »Stari in mladi«, v načrtu je imel dramo iz fevdalne dobe in eno iz kmečkega življenja. Obširnejši tekst je kolektivna povest »Slike iz zgodovine« in poskus povesti iz delavskega življenja. Poleg vsega tega obširnega dela je napisal tudi preko osemdeset pesmi. Na vseh delavskih odrih so tiste čase zlasti radi uprizorjali dramo »Rdeče rože«. Postale so simbol delavskega hrepenenja po pravici in lepši bodočnosti ter budile v delavskih množicah odpor zoper nasilje in krivico.

Jože Moškrič je bil že pred drugo vojno član Partije in vzor dograjnega človeka. Leta 1926 je z drugimi naprednimi delavci iz Dobrunjskega kota ustanovil v Dobrunjah DPD »Svoboda«. Zlasti po njegovem prizadevanju se je ta razvila tako, da je imela pevski zbor, godbo, dramski, športni in šahovski odsek ter lepo knjižnico. Uspeh tega neutrudnega dela se je pokazal v letih osvobodilnega boja: dobrunjska občina je dala 1942. leta 400 partizanov! Čeprav težko bolan je v jeseni 1940 bil zaradi svojega naprednega delovanja aretiran in je odsedel tri mesece v ječi. V zaporu je napisal svoje naj-lpše pesmi.

Leta 1942 je šel iz ljubljanske

Pred dvajsetimi leti je umrl pesnik

Jože Moškrič

prvoborec in narodni heroj

ilegale v partizane, kjer je privzel ime Ciril. Nekaj časa je bil v »Molniški četni«, ki jo je tudi sam pomagal ustanovljati, nato na osvobojenem ozemlju, pozneje pa je odšel na Rog, kjer je bil komisar taborišča v Novem bregu. 22. februarja 1943 je odšel na svojo zadnjo pot, s katere se ni več vrnil. Ko ga je službena dolžnost privedla v bližino doma, so ga pod Javorjem obstrelili belogardisti in ga težko ranjenega odveli v svoj morilski brolg na Polici pri Grosupljem. Tam so ga zverinsko mučili in končno ustrelili. Umrl je kot umira partizan: stisnjenih ustnic in v zavesti, da daje pečat na svoje življenjsko delo.

Sejal je seme, ki je pozneje tako živo vzkliko. Polagal je temelje za veličastni boj slovenskega delavstva in v temelje zmage pravice nad krivico vzdal svoje življenje s premnogimi najboljšimi sinovi slovenskega naroda. Domovina se mu je oddolžila: proglasila ga je leta 1951 za narodnega heroja. Počiva v veličastni grobnici žrtev na Urhu pri Ljubljani.

Jože Moškrič je v svojih borbenih in tudi drugih pesmih risal izvor, začetek in veličino ljudske vstaje. Vse so uglasene na socialni protest in borbeni zanos. Upor zoper socialne krivice, strastna zavzetost za osvobodilno gibanje, za svobodo, za mir na

svetu in bratstvo med narodi. Pesnik je ves uglasen samo na to temo. Njegove pesmi so za zgodovinsko kroniko osvobodilnega gibanja važen dokument. Pesmi iz viharnih let osvobodilne vojne imajo svoj temelj v socialnih pesmih in dramah iz let med obema velikima vojnama. Moralna vsebina in važnost prvih in drugih je enaka, kajti pesnik je opazoval dogajanja med obema vojnama z odprtimi očmi. Na svoji koži je izkusil bedo, preganjanje in ječo. Zato je tako strastno pel o boju za svobodo, o bratstvu, o novi družbi, o »rdeči zarji«. Slutil je bližino velike svetovne drame in bil pripravljen, da se brez pridržka vključi vanjo. Oktobrska revolucija mu je bila spodbuda, da je trdno verjel v zmagovitost tudi naše revolucije in boljše življenje delovnih ljudi.

Če bi bil pesnik preživel tragične peripetije osvobodilne vojne, bi njegova lirika verjetno dobila še prepričljivejši poetični zven. V ugodnih poveljnih razmerah, v mirnem ustvarjanju bi se tudi v dramatikki povečala njegova izrazna in umetniška moč. Vse neugodne predpostavke, ki so mladega pesnika ovirale v umetniški rasti v letih med obema vojnama, so v naši novi povojni družbi ureditvi izginile. Vedoželjni Jože Moškrič bi sedanje možnosti najširšega

izobraževanja tudi izven šolskih učilnic brez dvoma dodobra izkoristil. Zaradi svoje velike sle po lepoti bi se kaj kmalu dokopal do take izredne moči, da bi nastale pesmi, ki bi nam s svojo umetniško močjo sporočale kaj več o dogajanju v najbolj skritih koticah pesnikove psihe. S tem pa bi se tudi on že opravičeno vključil v nov, povojni pesniški rod.

Svoje življenjsko delo je pesnik Jože Moškrič zapečatil s mučeniško smrtjo in svojim liričnim stvaritvam dal svojski pečat, ki jim sicer ne pripomore k višji umetniški kvaliteti, pač pa jim daje topel pietetni nadih.

*

Za dvajseto obletnico pesnikove smrti, 22. februarja 1963, je kolektiv tiskarne ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju pripravil in nad vse uspešno izvedel komemoracijski večer v počastitev pesnikovega spomina. Po obširnem orisu njegovega življenja in dela v miru in v vojni so grafičarji recitali izbor njegovih pesmi. Dvorana kluba SZDL je bila polna mladine in odraslih. Veliko zanimanje za pesnika Moškriča so zlasti pokazali tamkajšnji vzgojitelji gimnazije in obeh osemletk: spominskega večera so se udeležili polnoštevno!

Prav takrat so grafičarji priredili tudi javno razstavo pesnikovih rokopisov in fotografij. Odprta je bila pet dni in je imela vedno dosti obiskovalcev, zlasti iz vrst šolske mladine in borcev NOV.

France Cankar

Plodno delo občinske zveze vojaških vojnih invalidov

(Nadaljevanje s 1. strani)
v letošnjem letu morali imeti — po smernicah ZIS — to zadevo rešeno.

Z julijem 1962 je bila upravna služba za zadeve invalidov in borcev decentralizirana, in sicer tako, da je postala občina prvostopni upravni organ, ki rešuje vse zadeve iz varstva invalidov in samostojno odloča po zakonitih predpisih. Zato je po mnenju tov. predsednika potrebna dobra povezava s to službo in ji je treba nuditi vso pomoč pri reševanju tekočih nalog. Osnovne organizacije na terenu naj pomagajo krajevnim skupnostim in prijavljajo vse primere, ki bi prišli v poštev za posebno zaščito in eventualno pripoznanje raznih dodatkov ali pomoči. Pri tem je ugotovil, da bo to ena izmed glavnih nalog v tekočem letu. Občinska organizacija ima namreč včlanjenih 277 osebnih invalidov in 474 družinskih invalidskih upravičencev, izven organizacije pa je še vedno 43 invalidskih upravičencev. Glede na visoko število vseh članov in glede na dejstvo, da prejema invalidske dodatke le 52 upravičencev, je šef upravnega referata tov. Lojze Vršnik postavil pred organizacijo nalogo ugotoviti na terenu vse socialno šibke člane in njih dohodek. Naši invalidi se uveljavljajo tudi v športu in so lani v počastitev Dneva borcev organizirali športno tekmovanje z več delovnimi organizacijami iz tovarn in podjetij. To tekmovanje je že kar tradicionalno in postaja vse bolj množično. Zato

bo občinski odbor tudi v tem letu organiziral večjo prireditev, saj praznujemo letos 20-letnico rojstva naše republike.

Nasploh lahko ugotovimo, da so krajevne organizacije kos svojim nalogam in jih v redu izvršujejo. To je še posebnega pomena zato, ker se največkrat srečujemo s starimi člani, ki si še vedno ne znajo sami pomagati in je zato pomoč potrebna. Glede na delo krajevnih organizacij pa velja zaključiti, da je treba v sklopu terena poznati vse člane ter sproti reševati njih tekoče probleme.

Iz razprave je bilo še vedno opaziti, da delegati večkrat bolj vidijo osebne probleme kot krajevne tj. probleme vseh članov, ki jih zastopajo. Glede na prisotnost tovarišev, ki so jim zadeve poznane tako z uprave kot s politične strani, so delegati dobili izčrpne odgovore na vsa vprašanja. Še nadalje bo na sedežu občinske organizacije poslovala služba pomoči članom v raznih zadevah, in sicer enkrat tedensko ob četrtrkih od 17. do 19. ure. Sicer pa dobi člani vse odgovore na eventualna vprašanja med uradnimi urami tudi pri občinskem upravnem organu.

Na koncu poudarimo, da je zveza vojaških vojnih invalidov v naši občini delo delavna in kos svojim nalogam. Pri tem ugotavljamo tudi, da je mnogo naših članov delavnih tako na delovnem mestu v podjetjih in ustanovah kot v družbenih organizacijah na terenu. Glede na dej-

stvo, da so v večji ali manjši meri pri zdravju prizadeti in da je v letu 1962 umrlo 23 naših članov, je povsem razumljiv zaključek: družba naj bo posebno pozorna na invalide in vsi člani zveze naj vsestransko skrbijo zanje.

Delegatom je delovni predsednik priporočil naj zainteresirajo vse člane, da se bodo naročili na glasilo ZZB NOV TV-15 in občinsko glasilo Moščanska skupnost, saj bodo le tako na tekočem z vsjo problematiko, s katero se vsakodnevno srečujejo na terenu.

Čestitkam za praznik žena

8. marec

se pridružuje tudi uredništvo

Moščanske skupnosti

Izdaja ObO SZDL Ljubljana Moste-Polje. — List izhaja mesečno. — Odgovorni urednik Stefan Trobiš. — Tiska ČZP Kočevski tisk.

Dobro premislamo družbeni načrt!

Predlogi komisij za gospodarstvo, kmetijstvo in predelavo, komunalni sistem in krajevne skupnosti ter predstavnikov družbenih organizacij ter društev za sejo IO SZDL in predsedstva občinskega sindikalnega sveta

Predstavniki komisij in skupin občinskega odbora SZDL in sindikata so razpravljali o predlogu družbenega načrta ter na podlagi ugotovitev predlagali predsedstvu sindikalnega sveta in IO SZDL tole:

1. Glede na lanskoletna investicijska vlaganja v gospodarstvo in predvidena sredstva v letošnjem letu menimo, da je družbeni bruto proizvod, predviden za leto 1963, prenizek v porastu za 8,8 odstotkov v primerjavi s letom 1962. Z dobro organizacijo in racionalizacijami je treba v tem letu še smotrnejše izkoristiti osnovna sredstva, da bi preseglili predvideno proizvodnjo.

2. Politika investicijskih vlaganj naj temelji na čimprejšnji aktivizaciji začelih investicijskih vlaganj, t. j. na dokončanju novih kapacitet in na rekonstrukcijah obstoječih obratov (odprava ozkih grl, izboljšanje tehnoloških postopkov ipd.). Z vsi odgovornostjo prizadetih podjetij in ostalih družbenih ter strokovnih ustanov je treba preveriti obstoječe programe in jih vskladiti, kolikor niso prilagojeni novim izsledkom sodobne tehnologije.

Le na podlagi ekonomske argumentacije in možnosti za sodobnejšo tehnologijo, boljše povezavo z notranjim in zunanjim tržiščem, racionalnejšim poslovanjem, vzpostavitev kadrovskega, socialnega, izobraževalnega in znanstvenega raziskovalnega služb je treba uvajati ožje in širše sodelovanje v proizvodnji — integraciji.

3. Glede na predvidena investicijska vlaganja, ki dejansko kažejo velike napore delovnih kolektivov in komunne, je potrebno v tekstualnem delu predloga družbenega načrta dati močan poudarek naložbam znanstveno-raziskovalnega dela, kodrovske-socialnim službam in izobraževanju. To mora postati sestavni del investicijskih naložb in pa del investicijskih stroškov v tekočih proizvodnih stroških v podjetju.

4. Načrt investicij naj zajema samo one investicije, za katere sredstva zagotovljena in se nanašajo na vlaganja v območju naše občine. S temi popravki, ki so nujni, se bo spremenil tudi strukturni sestav po panogah v korist razvoja trgovine, gostinstva in obrti.

5. Glede na višino bruto produkta v občini menimo, da je predviden izvoz prenizek, če upoštevamo specifične možnosti proizvodnje v komunni in aranžmaje, ki so v ta namen že napravljeni ali so njih priprave v teku.

6. Nelogično je, da družbeni načrt predvideva večji dvig osebnih dohodkov kot proizvodnje in produktivnosti dela. Domnevamo namreč lahko, da se bodo osebni dohodki zvišali na račun skladov gospodarskih organizacij, ker načrt ne izkazuje gibanja skladov v preteklem in tekočem letu. Zato sodimo, da se dohodki podjetij in občine lahko večajo v zdravem razmerju le, če povečamo proizvodnjo.

7. Pri obdavitvah v kmetijstvu je treba upoštevati diferencialno rento glede na tržišče in lego

kmetije ter interesne sfere podružabljanja zemljišč.

8. Ustanovljen naj bo ustrezen sklad za finansiranje nekaterih najbolj perečih socialno ogroženih kategorij kmetov, ki so nezmožni za delo in jih ne moremo reševati na noben drug ekonomski način.

9. Pri obdavitvah uslužnostne dejavnosti je v bodoče treba dosledno uresničevati načela stimulacije razvoja teh panog in to tako v socialističnem kot v privatnem sektorju, ker so storitve uslužnostne obrti neposredno pogojene s cenami storitev in s tem z družbenim standardom in potrebami občanov. Sredstva občinskega investicijskega sklada bi bilo v prvi vrsti uporabiti v te namene. Zato je potrebno izdelati program razvoja in finansiranja uslužnostnih dejavnosti.

10. Glede na veliko proračunsko potrošnjo, ki je posebej vezana na razvoj družbenih služb, še nadalje priporočamo plačevanje 15 odstotnega dopolnilnega proračunskega prispevka.

11. Povišanje prorač. prispevka za 20 odstotkov od zaposlenih v gospodarstvu in 17 odstotkov za zaposlene v ostalih službah ni pripreljivo dokumentirano.

12. Program potrošnje sredstev mestnega sveta za skupne potrebe mesta mora biti sestavni del programa potrošnje sredstev občin — ustanovitelj tega sveta. Biti mora podvržen demokratični razpravi o umestnosti programa potrošnje vsem občanom mesta. To je potrebno zlasti zato, ker so sredstva, predvidoma za to potrošnjo, znatna in so občani zainteresirani za pravilno trošenje.

13. Za povečano participacijo strokovnega šolstva naj bi veljali isti kriteriji kot za ostalo šolstvo. Porabniki teh sredstev naj predhodno dajo svoje programe v obravnavo občinam, ki dajejo sredstva.

14. Z gradnjo zdravstvenega doma v Polju je čimprej nadaljevati in jo zaključiti. Poleg ostalih možnosti ljudskega odbora in izven občine je treba angažirati delovne organizacije s tega področja za finančne prispevke.

15. Za potrebe kulture in prosvete v občini in za poživljanje te dejavnosti je treba znesek zvišati na 4.300.000 din.

16. Da bi čimprej usposobili šolo v Jaršah, je treba takoj pričeti z gradnjo. Finančna sredstva zanj je moč dobiti z odložitvijo anuitet, sklada za šolstvo iz občinskega proračuna za l. 1963. Na ta način tudi ne bi trepele nujne izpolnitve in rekonstrukcije, ki so tudi sicer predvidene v šolstvu.

17. Sredstva za nabavo rekvizitov na otroških igriščih kaže dodeliti krajevnim skupnostim kot

prispevek za gradnjo igrišč. Krajevne skupnosti pa naj s prispevki zainteresiranih delovnih organizacij in občanov ter z mladinskimi skupinami dokončno uredijo ta igrišča.

18. Za krajevne skupnosti je treba najti — pa tudi prikazati — trajnejše vire finansiranja. Zato velja predvideti iz sredstev socialne in zdravstva, komunalne dejavnosti, varstva družine in otrok ter iz vseh podobnih virov in skladov optimalne možnosti za finansiranje dejavnosti krajevnih skupnosti. Krajevna skupnost ni družbenopolitična organizacija ali društvo, marveč izrazito samoupraven organ občanov, zato velja upoštevati vsa priporočila letne konference SZDL in razprav o osnutku občinskega statuta in tem načelom primerno tudi ravnati. Zato naj tudi dotacije za krajevne skupnosti v višini 2.000.000 dinarjev (pri družbenih organizacijah) odpade in se prenese na ustrezne fonde sredstev ObLO za financiranje programa krajevnih skupnosti ter pomoč pri ustvarjanju krajevnih skupnosti.

19. V glasbenem šolstvu je treba do konca šolskega leta obravnavati program glasbenega izobraževanja in prispevka staršev k šolnini. Ta program se mora odražati na terenu v naših šolah in ga je sistematično plasirati med občane in kolektive pri nas in drugod. V tej zvezi je treba izkoristiti vse možnosti za financiranje glasbene kulture, ki mora postati javen program. Na ta način bo tudi olajšano breme financiranja ObLO za te nazore.

20. Načrt financiranja občinskega proračuna in družbeni načrt ne obravnavata politike in sredstev sklada skupnosti komunalnih zavarovancev našega območja. Mislimo, da so sredstva s tega področja znatna in prav taki tudi napori skupnosti komunalnih zavarovancev; zato je treba že na osnovi zakonskih določil

predpise s tega področja obravnavati v občinskem družbenem programu.

Komisija za kmetijstvo je resno obravnavala stanje v kmetijstvu — posebej v zadrugi Polje. Ugotovila je, da je potrebno — po vseh predlogih in analizah, ki so bile prav v ta namen napravljene za kmetijsko zadrugo — hitro in prioritarno reševati stanovanjski problem strokovnega kadra. V nasprotnem primeru obstaja nevarnost hitrega poslabšanja stanja in izgub, ki bi v tem primeru padle v breme ObLO. Prav tako so nezagotovljene investicije za dokončanje načrtov v sadjarstvu in za agromelioracije. V tej zvezi bi bilo poleg naših lastnih možnosti potrebno angažirati še sredstva ostalih interesentov za preskrbo. V zvezi s stanjem in dejavnostjo o družbenih organizacij in društev ter njihovo funkcionalnost je treba obravnavati tudi višino sredstev za te organizacije.

Razprave so pokazale, da bodo morale politične organizacije stalno spremljati realizacijo družbenega načrta ter iskati novih možnosti za povečano in izboljšano realizacijo. Aktivno se je treba vključevati v razprave za izboljšanje stanja in funkcionalnosti, kakor tudi programa s področja družbenih služb, industrije, obrti, gostinstva in trgovine. Razprave naj bi prispevale k racionalnejšim in sodobnejšim programom razvoja vseh osnovnih področij in na ta način prispevale k lažjim odločitvam svetov občinske skupščine in skupščine same. V ta proces pa je treba aktivno vključiti tudi naš lokalni časopis, informativni tisk delovnih organizacij ter društva inženirjev in tehnikov, ekonomistov itn.

Pri izboljšanju tehnoloških postopkov in predvidenem nivoju osebnih dohodkov je potrebno in nujno poudariti nova merila pri nagrajevanju sploh in pri racionalizaciji.

Delo tržne inšpekcije v l. 1962

Občinski organ tržne inšpekcije je v letu 1962 nadziral predpise s področja blagovnega prometa pri vseh gospodarskih organizacijah in zasebnikih, ki se bavijo s prometom blaga na drobno.

Če primerjamo število izvršenih kontrolnih pregledov (222) in vloženih prijav ter predlogov (142), vidimo, da je 64 % vsekakor velik procent, vendar manjši kakor leta 1961, ko je znašal 83. Do tega je prišlo zato, ker je bilo v preteklem letu več kontrolnih pregledov. Problematika na terenu je tako obširna in raznolična, da jo lahko primerjamo samo s trenutno veljavnostjo preko 160 predpisov, katerih pravilnost izvrševanja nadzoruje tržna inšpekcija; in če pogledamo, da vsak predpis zase predstavlja določeno problematiko, potem vidimo, da je delo tržne inšpekcije zares obsežno.

Najbolj karakteristični pojavi v blagovnem prometu in v opravljanju uslug so se pokazali v trgovini na drobno, v gostinstvu in obrtništvu, torej tam, kjer je pristojen občinski tržni inšpektor; vendar ni izključeno, da ne more opraviti kontrolnih pregledov tudi za to potrebno pooblastilo pristojne tržne inšpekcije. Vsa leta nazaj smo ugotavljali, da je bilo na zborih volivcev večkrat slišati pripombe o nepravilnem poslovanju trgovske in gostinske mreže ter o nezakonitem okoriščanju s strani posameznikov; zato je tržna inšpekcija kot organ družbene kontrole, ki zastopa interese potrošnikov, ostro nastopala proti kršilcem, kajti dosedanja praksa je pokazala, da z nasveti in posvetovanji nismo dosegli zaželenih uspehov in da tržna inšpek-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Izredna konferenca ObK ZMS

Ljubljana - Moste - Polje

Med nami so...

V nedeljo 24. II. je bila v sejni dvorani ObLO izredna konferenca ObK ZMS. Konference se je udeležilo 55 delegatov, kot gostje pa so bili navzoči predstavniki OK ZMS ter predstavniki družbeno-političnih organizacij v naši občini. V referatu o nalogah mladine po VII. kongresu ZMJ je tov. Peter Marn obravnaval predvsem organizacijsko politična vprašanja ZMS v naši občini. Naj omenimo nekaj glavnih misli iz njegovega referata.

Zveza mladine mora vedno in povsod delati kot zavestna sila. Da bi tako res lahko delala, je nujno potrebno, da je seznanjena s splošnim družbenim razvojem in s stališči vodstev, predvsem kongresa ZMJ. Oba faktorja sta nujna pogoja za resno in kvalitetno delo organizacije. Delo na področju idejne vzgoje in politično delo, kot ga ocenjuje VII. kongres, postavlja ZM v občini v precej drugačen položaj kot je bila do sedaj. Prvo vprašanje, ki se pojavlja pri tem, je nedvomno vprašanje, ali naše organizacijske oblike in metode dela omogočajo tako delo. Priznati moramo, da v zelo majhni meri. Ob razbiti organizaciji je bila prva naloga ObK v lanskem letu povezati mladinske aktivne, vzpostaviti z njimi stalne stike in po tej poti politično delovati.

Res pa je, da tak način dela ne omogoča neposrednega stika s članstvom; zato bo ena glavnih nalog na področju idejnovzgojne in političnega vplivanja prav iskanje oblik in metod, ki bodo omogočale čimbolj neposreden vpliv članstva na delo organizacije in ki bodo v okviru možnosti omogočale zadovoljiti interese in hotenja čimširšega kroga članov. Splet družbenih dogajanj, kakršnega lahko opazujemo vsak dan, zahteva stalnega sodelovanja in dogovarjanja med posamezniki, še ostreje pa se to postavlja pred različne družbene organizacije in društva. Zveza mladine z 2.981 člani mora biti idejni vodja, koordinator in pospeševalec družbenega delovanja mladih. Da bi bila občinska organizacija ZM dorasla svojim nalogam, morajo v njej delovati res najsposobnejši kadri, in to v ObK in v vodstvih aktivov; zato pa bo morala v bodoče bolj skrbeti za usposabljanje mladinskih aktivistov in za ustrezno kadrovske politiko.

Vlado Šmigoc je v svojem referatu o aktivnosti mladih v delavskem samoupravljanju obravnaval:

Vodstva aktivov ZMS so bila v dosedanji praksi premalo spod-

budna za razvoj najširšega sodelovanja mladine pri reševanju problemov kolektiva v organih delavskega samoupravljanja.

Mladince bi morali vključiti najprej v reševanje svoje problematike preko organov delavskega samoupravljanja.

Mladina mora obravnavati svoje in ostale probleme tudi na svojih proizvodnih konferencah in sestankih; vendar jih naj pred DS povedo tisti, ki te probleme najbolj poznajo. Mladi namreč preko svojega delovnega mesta običajno težje spoznavamo splošno problematiko svojega podjetja in bi zato morali seje DS izrabljati predvsem kot seminarje, kjer naj bi problematiko spoznali, kajti mladinci, ki so že v samoupravnih organih, nimajo z ostalimi potrebnega kontakta in

nimajo niti potrebnega znanja, da bi sami lahko uspešno sodelovali v celotni problematiki.

V živahni diskusiji, ki se je razvila po končanem referatu, so mladinci predvsem obravnavali vprašanja iz kulturnega, prosvetnega in zabavnega življenja mladine v občini. Iz razprave smo zvedeli, da si mladinci iz papirnice Vevče zelo prizadevajo dvigniti svojo kulturno prosvetno raven, saj obiskuje številna predavanja s teh področij povprečno 43 mladincev. O težavah pri mladinski godbi je spregovoril član mladinske godbe tov. Vinko Colarič. Opozoril je na pomanjkanje novih članov godbe, saj se jih je ob zadnjem razpisu priglasilo tako malo, da bo obstoj godbe močno ogrožen, ko bo na pomlad odšlo več godbenikov v JLA. V nadaljevanju razprave so obravnavali polletne učne uspehe dijakov na gimnaziji; ti so bili namreč letos precej slabši kot na ostalih ljubljanskih gimnazijah. Temu naj bi bilo precej krivo tudi pomanjkljivo znanje, ki si ga pridobijo učenci v osemletki.

Zelo prizadevno se delegati obravnavali tudi delovanje mladinskih klubov in pridobivanje novih prostorov za te klube kakor tudi samo delovanje in organiziranje v teh klubih. Delegat iz aktiva Izolirke je ob tem opozoril na nezdrave in neprimerne stanovanjske prostore, v katerih stanuje precej mladincev tega aktiva; v barakah, ki v njej preva tudi precej starejših delavcev, nekateri celo z družino, pa ne more biti govora o kakršnikoli organizirani dejavnosti mladih.

Predstavniki JLA iz Polja je poudaril, da si želijo mladi vojaki v bodoče še tesnejšega sodelovanja z vso mladino v naši občini. Predvsem pa naj bi bilo to sodelovanje pestrejše in trajnejše in ne samo ob določenih praznikih. Ob koncu konference so mladinci izvolili 15 delegatov za konferenco OK ZMS.

»Ne maram reklame«, se je branila tov. Ivanka Margon ob vprašanju, koliko časa že dela v tovarni Saturnus. »Imam preveč dela in ne utegnem pozirati« je skušala odpraviti fotografa, ki je pripravljaj svoje rekvizite. Pa se je le dala premotiti. Fotograf je medtem že napravil posnetek, Ivanka pa je s skromnim glasom povedala, da hodi v tovarno že več kot četrto stoletje. Najprej je delala v današnjem oddelku stiroglate embalaže, med vojno pa je montirala kuhalnike.

V tiskarno je bila prestavljena kmalu po osvojitvi in je delala že pri vseh strojih. Zato pozna vsa delovna mesta in ni nič čudnega, da so jo njeni sodelavci večkrat izvolili za člana DS ali UO podjetja. Ker je poznala vso problematiko svojega oddelka, je lahko res aktivno sodelovala pri razpravah, predlagala itn.

Pa tudi pri političnem delu ni mirovala. Ze med vojno se je priključila naprednim silam ter

sodelovala pri pobiranju članarine in drugih prispevkov za NOV. Po vojni je sodelovala v krajevnem odboru OF — Zadobrova, v tovarni pa je bila predsednica sindikalne podružnice. Z marjičkim delom je zbudila pozornost članov KP in je bila l. 1948 sprejeta v KPS.

Tudi sedaj, čeprav ima doma vse polno dela kot gospodinja in mati, sodeluje kot član UO pri upravljanju podjetja, kot delavka dosega visoko storilnost, pa tudi pri političnem delu ne stoji ob strani...

J. H.

čilo premalo zaračunanih uslug, in sicer v skupnem znesku 808.200 dinarjev.

Na osnovi te kratke analize dela tržne inšpekcije v preteklem letu je zaželeno, da bi občani na zborih volivcev obravnavali aktualno problematiko s področja blagovnega prometa, istočasno pa sklenili ponovno poživiti delovanje potrošniških svetov, ki bi lahko precej razbremenili občinsko tržno inšpekcijo, na terenu pa sproti reševali nastale nepravilnosti.

Na takih osnovah medsebojnega sodelovanja lahko pričakujemo samo boljše rezultate dela občinske tržne inšpekcije, predvsem pa omogočimo potrošnikom kulturno in solidno postrežbo s predmeti široke potrošnje in pri raznih uslugah v vsakdanjem življenju.

Janez Kozinc

Delo tržne inšpekcije v I. 1962

(Nadaljevanje s 5. strani)

cija v blagovnem prometu ni odigrala tiste vloge, ki bi jo po menu in značaju službe morala odigrati. Če na kratko pogledamo, kakšne nepravilnosti je ugotavljala tržna inšpekcija, potem je omeniti v trgovini na drobno:

- cene (višanje cen s strani poslovođij, kršenje odloka o evidenci cen in predpisov o maržah itn.);

- kvaliteta blaga (sadje in zelenjava ter ostalo blago).

V gostinstvu:

- usluge po nižjih cenah,
- netočno vodenje blagovne evidence ter evidence o dnevno prođanem blagu, kar ima za posledico okoriščanje s strani posameznih oseb.

Člani tržne inšpekcije so pregledali tudi skoraj vse delavsko-uslužbenske restavracije ter je bilo v več primerih ugotovljeno, da so poslovale brez ustreznih dovoljenj ali pa so prekoračile predmet poslovanja.

V obrtništvo:

- opravljanje obrtne dejavnosti brez obrtne dovoljenja,
- prekoračenje predmeta poslovanja,

- neupoštevanje predpisov o cenikih in cenah,
- zaposlovanje tuje delovne sile preko dovoljenega števila itn.

V družbenem sektorju obrti je tržna inšpekcija ugotovila osebno okoriščanje in izkoriščanje uslug po nižjih cenah.

Posebno vprašanje so bile v preteklem letu žage venecijanke; izdane so bile odločbe o prepovedi obratovanja vseh žag venecijank, ki niso zadostile predpisom v pravilniku.

Tržna inšpekcija je lani izrekla mandatno kazen v 21 primerih; skupni znesek teh kazni znaša 109.000 dinarjev, medtem ko je znesek kazni do sedaj rešenih prijav in predlogov dosegel vsoto 1.351.500 dinarjev.

Poleg tega je tržna inšpekcija dala 3 predloge pristojnim svetom, naj izdajo odločbe za pla-

IZ KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

Bogo Krenčič:

Vso skrb in pomoč krajevnim organizacijam

Za čimboljše delovanje krajevnih skupnosti je potrebno, da bi organizacije SZDL kar najtesneje sodelovale s krajevnimi skupnostmi. Nudile naj bi jim vso potrebno pomoč pri sestavljanju delovnih in finančnih problemov. Krajevne organizacije SZDL naj bi krajevnim skupnostim dajale čimveč pobud.

Odbor krajevne organizacije SZDL naj bi sodeloval preko svojih predstavnikov tudi v svetu krajevne skupnosti pri sestavljanju proračunov, pri izbiri članov sveta in podobno. Seveda naj bi SZDL tudi klical predstavnike krajevne skupnosti na stavnike krajevne skupnosti na posvetovanja v zvezi z eventualnimi neuspehi. Pomanjkljivosti pri delu krajevnih skupnosti se kažejo — vsaj na Kodeljevem — v nedelavnosti nekaterih članov komisij, ki v vsem letu niso pršli na nobeno sejo komisije, kaj šele, da bi kakorkoli sodelovali pri delu.

Tudi z drugimi forumi so nastopile včasih težave. Tako je bilo npr. zelo pereče vprašanje organizacija laične pomoči za nego bolnika na domu. Za to dejavnost, ki je vsekakor humana in neobhodno potrebna, nikakor nismo mogli doseči sporazuma z oddelkom za družbene službe pri ObLO Ljubljana-Moste-Polje glede financiranja laične negovalke, da je stanovanjska skupnost Kodeljevo iz drugih sredstev križla stroške te službe, ki so v nekaj mesecih prerasli 100.000 dinarjev.

V novem statutu ObLO je treba določiti točen program krajevne skupnosti in njeno trdno strukturo, da bo točno in jasno razvidno, kaj pravzaprav je krajevna skupnost in kakšne so njene naloge. Imeli smo primere, da uradniki, na katerih mestih, kot je npr. zavod za socialno zavarovanje in razne druge ustanove v Ljubljani, včasih niso vedeli, kam naj uvrstijo uslužbenke stanovanjske skupnosti v zvezi s plačevanjem nadomestila med plačevalcem in nadomestila med plačevalcem. Niso se znali odločiti ali bi bolnika prištevali k ustanovi ali k podjetju.

Cedalje bolj se kaže tudi potreba po ustanovitvi koordinacijskega organa pri ObLO. Potreben bi bil zato, da bi se krajevne skupnosti o nekaterih zadevah lahko posvetovale in dobile konkretne napotke za delo, ki je kakorkoli problematično in ga same niso sposobne rešiti. V ObLO Ljubljana-Bežigrad že obstaja tak koordinacijski organ in tudi zelo uspešno deluje. Člani tega odbora so vsi predsedniki in tajniki stanovanjskih skupnosti ter dva ali trije člani ObLO. Nekaj podobnega bi kazalo organizirati tudi v naši občini. Mogoče bi že obstoječa komisija za krajevne skupnosti pri občinskem komiteju ZKS o teh problemih malo več razmislila in dala ObLO kak boljši predlog.

Morda tudi ne bi bilo slabo vabiti člane sveta krajevne skupnosti ali morda tudi predsednike in tajnike krajevnih skupnosti na seje obeh zborov ObLO? Ali pa morda na seje svetov?

Poiskati kaže torej čimboljši način in ustvariti čim tesnejšo povezavo med krajevno skupnostjo in ObLO, kajti le na ta način bomo uspeli, da bo razvoj krajevnih skupnosti čimboljši.

Sedaj pa še nekaj o delu krajevne skupnosti Kodeljevo. Svet krajevne skupnosti Kodeljevo šteje 30 članov. V svojem sestavu ima finančni odbor, servisno komisijo, komisijo za socialno in moralno zaščito občanov, komisijo za hišne svete in potrošniški svet, katerega predsed-

nik je tudi član sveta skupnosti. Najaktivneje delujejo servisna komisija, komisija za socialno in moralno zaščito občanov in finančni odbor. Ostale komisije pa za zdaj še niso polno zaživele.

Krajevna skupnost Kodeljevo ima v svojem sestavu tudi poravnalni svet, ki že od vsega začetka zelo zadovoljivo deluje.

Tudi vzgojnovarstvena ustanova je v sklopu skupnosti in že celo leto 1962 prav lepo posluje.

Problemi so za zdaj predvsem v tem, da zaradi pomanjkanja sredstev do danes nismo uspeli spraviti v obratovanje že tako zaželeno pralnico in likalnico, kakor tudi ne kluba množičnih organizacij za naše področje.

Polletni uspehi naših osnovnošolskih otrok

Pregledi, statistike — povsod jih delamo, da nam je jasen pogled nazaj in še jasnejši odgovor na vprašanje: kako sedaj, da bo boljše!

In primerjave — da, odlično sredstvo so za analizo nekega dela, predvsem tudi lastnega. Predpisi so predpisi, uresničuje pa jih človek; v šoli celo družno z mladim človekom, vedno večjim subjektom vzgoje in izobrazbe. Poglejmo, kakšno je bilo to naše delo v prvih petih mesecih tega šolskega dela!

Po zakonu o osnovni šoli (člen 35. in 36.) lahko učenci z 1 ali 2 nezadostnima ocenama napreduje v višji razred, če tako odloči razredni zbor oziroma razredni učitelj po posvetovanju s starši; vendar velja to le ob koncu leta, ker se takrat odloča o napredovanju v višji razred, ob polletju pa smo šteli vse, ki imajo nezadostno oceno, v posebno rubriko, ker sicer ne bi mogli primerjati uspehov med posameznimi šolami. Saj je tudi sicer primerjanje dokaj problematično, dokler učitelji nimajo enotnih kriterijev in enotnih zahtev pri ocenjevanju. V to se v zadnjem letu pridno poglobljajo, prosvetno pedagoška služba pa jim je pri tem v veliko pomoč z raznimi razrednimi in predmetnimi aktivni ter z izdajanjem raznih učnih testov.

V letošnjem letu delajo šolski kolektivi po odločnih sklepih glede izboljšanja kvalitete dela, za kar se tudi intenzivneje strokovno in pedagoško izpopolnjujejo, učencem pa pomagajo v raznih dopolnilnih urah — posebno pri matematiki, slovenščini in tujem jeziku, kjer je navadno največ slabih ocen.

Slabši uspehi so na splošno tam, kjer se dom ne zanima za delo svojih otrok. Mnogo je staršev, ki ne hodijo niti na roditeljske sestanke in govorilne ure niti ne prihajajo na posebna povabila. Res pa je ponekod ovira velika oddaljenost od šole, ponekod težje socialne prilike združene z domačim delom, ponekod pa tudi alkoholizem. Na vseh šolah je nastopila povečana zahtevnost v znanju, saj se tudi vedno več mladine odloča za nadaljevanje šolanja na drugi stopnji, kamor mora prinesiti solidne temelje znanja iz

osnovne šole. Pa tudi če bi nešli v šole, temveč kar v življenje, zahteva to vsak dan več znanja, ki jim ga v mladih letih najlažje posreduje šola.

Pionirski sveti (1.—6. razr.) in razredne skupnosti (7.—8. razr.) so ponekod učnovzgojnemu osebnju že v pomoč, niso pa še prav zaživele. Lahko bi bili v veliko oporo razredniku in razrednemu zboru in z njihovo aktivnostjo bi odpadla razna sumničenja o pristranosti pri ocenjevanju, sumničenja, katerim tako radi zapadejo v svoje otroke slepo zaljubljeni starši, ki otrokom verjamejo vse, učitelju pa nič. Zgodilo se je na neki šoli, da je učiteljica dvignila velik krik in vik, ker je njena hčerka — na isti šoli — dobila nezadostno oceno. Zahtevala je komisijo, ki je s ponovnim preverjanjem znanja — njenega otroka in vseh v istem razredu — ugotovila, da znanje res ni pozitivno. Komisijo je zahtevala za svojega otroka, sama je pa tudi imela v svojem razredu 12 nezadostnih — a ni bilo nobene komisije! Smo pač pri sebi bolj občutljivi kot za druge, toda objektivnost, pravičnost, mora biti vodilo človeku, ki mladino ocenjuje. Pri tem je ves razred lahko dober pomočnik in sodnik.

In še nekaj: tudi v vedenju je

POLLETNI UČNI USPEH OSNOVNIH ŠOL OBCINE LJUBLJANA-MOSTE-POLJE V ŠOLSLEM LETU 1962-1963

Osnovna šola

Z nezadost. ocenami

	Št. odd.	Učenc. skupaj	Ponavlj.	1 nezad.	2 nezad.	3. več nezadost.	Skupno %
Ketteja-Murna	31	936	56	49	123	84	240
Sostro	15	457	25	49	21	43	113
Vide Pregarc	35	1193	60	109	52	85	246
Polje	31	1015	52	96	85	94	275
Skupno popol. osn. š.	112	3601	193	287	281	306	874
Jarše	10	356	24	14	7	1	22
Hrušica	6	168	14	19	2	6	27
Zadobrova	7	140	12	12	4	5	21
Zalog	5	148	—	8	5	1	14
Janče	2	46	—	5	—	—	5
Lipoglav	2	44	2	3	—	—	3
Senožeti	1	27	—	2	—	—	2
Javor	1	27	—	3	3	—	6
Besnica	1	42	1	1	1	1	2
Dolsko	3	87	10	4	5	—	9
Prežganje	3	55	6	5	1	—	6
Križevska vas	2	57	1	3	2	—	5
Skupno niž. organiz.	40	1192	73	79	29	14	122
Vse osnovne šole	152	4793	266	366	310	320	996
V odstotkih	—	—	5,55	7,63	6,47	6,68	20,78

Šah - Edo Bohorč pionirski prvak Ljubljane

Zahvaljujoč se vstrajnemu delu in načrtni vadbi, dosegajo naši pionirji tudi v šahu čedalje višjo kvaliteto. Tako so se v finale pravkar končanega pionirskega prvenstva Ljubljane uvrstili kar trije igralci iz naše občine (od dvanajstih, kolikor jih je nastopilo v finalu) ter dosegli nepričakovan uspeh. Edo Bohorč (sicer boljši kot atlet in rokometni vratar) je postal prvak Ljubljane za leto 1963, Miran Dintinjana in Rado Golja pa sta delila 4. in 7. mesto. O vsem tem je poročalo že dnevno časopisje, pa dodamo le še, da so vsi trije učenci šole Ketteja in Murna s Kodeljevega, kjer obiskujeta prva dva osmi, Golja pa šele peti razred.

DPM v zimski akciji

Občinska zveza DPM Ljubljana-Moste-Polje je ves čas, ko je bil sneg, skrbela za kar najlepše počutje mladih smučarjev. Tako so na Blaževem hribu skrbeli za najmlajše smučarske učitelje, ki so vodili tudi tečaj. Sprva so se otroci bali te »šole na snegu«, kmalu pa jih je redno obiskovalo te tečaje 25—40. Odprta je bila tudi baza na Gmajni, v kateri je dobivalo topli obrok dnevno 100—150 otrok. Tako je baza le pokazala upravičenost svojega obstoja — če se jo zna pravilno uporabiti — o čemer je bila v našem listu že nekajkrat polemika.

treba zaslužiti odličen uspeh. O tem bo treba kdaj pisati kaj več.

Kakor delajo po predvidenem načrtu občina, okraj, republika in zveza, tako delajo tudi naše šole po svojem načrtu, ki je »proizvodni« načrt v delikatnem in odgovornem delu izobraževanja in vzgoje bodočih socialističnih občanov.

Jok-

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Košarkaški zimski komentar

Košarkarji in rokometarji so in še bodo ves februar in še pol marca na gospodarskem razstavišču. Oboji imajo ta svoje zimске lige, v katerih tudi to pot sodeluje več moščanskih ekip.

Tako nastopajo v košarkarski ligi, ki je razdeljena na štiri kvalitetne skupine, naslednja moštva:

A. skupina: SLOVAN. Letos je moštvo izredno močno in je že presenetljivo premagalo Tivoli, s katerim doslej ni imelo sreče. Pozna se strokovno delo trenerja Ureka in prisotnost Brišnika (prej ASK), presenečenje pa bo še prihod dveh zanimivih igralcev, ki že stanujeta na področju naše občine. Tako je Slovan poln upanja za naprej trenutno vodilno moštvo v svoji skupini.

V B. skupini: igra ekipa MOST, ki je letos precej slaba in drugo moštvo Slovan, ki se drži nekoliko boljše.

V C. skupini: nastopajo člani ZELENA JAMA, ki pa je v

krizi zaradi odhoda več stalnih igralcev v JLA.

Pri ženskah stoji trenutno Slovan najslabše. Prejšnje mladinsko moštvo so sedaj članice, med tem ko nastopajo za mladinke sedaj začetnice. Za obe ekipi je torej zimska liga predvsem dobra priprava in to, kako se bodo spomladi znašle v novem okolju. Sedanji rezultati niso važni.

Najbolje se drže mladinci. V A. skupini so mladinci Slovana z veliko razliko odpravili oba favorita za prvo mesto, in bodo verjetno obdržali 1. mesto kar sami. Prav tako je tudi v B. skupini mladincev, kjer nastopajo Slovan B, Moste in Zelena jama, ki doslej še niso šli poraženi iz igrišča. Kaže tudi to, da bo o zmagovalcu padla odločitev v Mostah.

Ce damo ob koncu še kratko oceno trenutnega stanja moščanske košarke, potem lahko predvsem lahko predvsem rečemo, da so glavni upi v perspektivi, seveda poleg ojačanega Slovana.

ROKOMET

Kolikor je košarkarska liga obširnejša, je zimska rokometna liga nepričakovano zanimivejša in kvalitetnejša. V dvorani GR je vse rokometne popoldneve napeto vzdušje. Prav vsaka tekma odloča o pomembnem premiku na lestvici, skoraj vsaka pa prinese presenečenje. Outsiderjev ni. Kar pogledamo to verižno reakcijo: Šentvid je premagal Svoboda, Svoboda Tržič, Tržič Krim, Krim Slovana in Slovan Celje, ki trenutno vodi na lestvici skupno s Slovenj Gradcem (zaradi večjega števila odigranih tekem).

Razen Rudarja in Branika so tu vsa najboljša moštva Slovenije, tako tudi drugoplasirani iz vzhodne slovenske lige Slovenj Gradec, ki je pokazal do sedaj najbolj prodorno igro in igral neodločno z Olimpio in Krimom, čaka pa ga še Slovan, ki mora v tem srečanju na vsak način zmagati, če hoče osvojiti prvo mesto. Ta moštva so torej favoriti. Slovanovcev do sedaj res ni spremljala sreča, saj so na tekmi z Olimpijo povsem nezasluženo igrali neodločno, s Krimom, proti kateremu so bili favoriti, pa so celo izgubili. Če bo šlo vse po računih, pa lahko Slovan še vedno osvoji prvo mesto, na noben način pa ne bo nižje od drugega.

za svoje pionirje in mladince. V tem je na žalost edini v Ljubljani.

In zaključek: Zimska liga ni prestižnega pomena, kajti klubi morajo vigravati svoja moštva za prvenstvene obračune, ker bo

SMUČARSKÉ TEKME

Ženska liga ni tako kvalitetna, saj nastopajo le tri res dobra moštva. To so: Partizan Šiška, Svoboda in Slovan. Po visoki zmagi nad Šiško je Slovan nepričakovano izgubil s Svobodo in zato ne more več računati na prvo, saj Svoboda nima več kje spodsrti.

Mladinske lige sicer ni — v

okrajni organizaciji —, pač pa prireja Slovan svoj zimski turnir

Na smučarskem tečaju na Gorjušah so učenci šole Ketteja in Murna tekmovali v veleslalomu in skokih. Najboljši z obeh tečajev so bili:

VELESALOM:

pionirji: 1. Vito Bregar in Franc Škoda 43 sek., 3. Lado Kobilica 52 sek. spomladi šlo za kandidata za I. zvezno ligo. Pri tem je obstal Slovan jeseni korak pred drugimi. To je zelo težka naloga in bi bilo treba njen pretežni del rešiti sedaj pozimi.

dekleta: 1. Bojana Lapajn (gimnazija) 52 sek., 2. Mojca Geštrin (G) 56 sek., 3. Zvezdica Vargazon (KM) 59 sek.

PRVA AKCIJA NOVOIZVOLJENEGA VODSTVA MLADINSKEGA AKTIVA

Zaloška Planica

NAVDUŠENJE ZA SMUČARSKÉ SKOKE — NAČRTI ZA GRADNJO NOVE 40-METRSKE SKAKALNICE V MRZLI DOLINI

Ni slučajno, da raste na vzhodnem robu Ljubljanskega polja zanimanje za zimske športe, zlasti za smučarske skoke. To dokazujejo kar tri nove skakalnice: v Dolu, Ihanu in v Zalogu. Zadnja je resda majhna, komaj 25-meterska, in jo je udarniško zgradila mladina tamkajšnjega TVD Partizana; kaže pa na to, da se mladina ne zadovoljuje z možnostmi, ki jih nudi mala telovadnica pod odrom kino dvorane v združenem domu, niti s klasičnim programom Partizanove dejavnosti. Obilje snega, podaljšanje šolskih počitnic ter lepi smučarski tereni na zahodnem pobočju Kašeljskih hribov so pritegnili v naravo množico smučarjev in sankarjev.

Največ pozornosti pa so vzbudili 10. februarja letos smučarski skoki na 25-metrski skakalnici v Mrzli dolini. Tekmovanje je priredilo novo vodstvo mladinskega aktiva s pomočjo Partizana in nekdanjega skakalca

Zaloškega Polde, tov. Poldeta Ferleza, sedanjega trenerja skakalcev. Mnogi Založani in okoličani so prvokrat videli to vrsto sporta, ki je združena z dokajšnjim merom póguma; v tem primeru toliko večjo mero, ker je večina skakalnice provizorično zgrajena iz snega.

Predstavilo se je 6 domačih mladincev in 6 gostov TVD Partizana Tržič in Gorenja vas; tekmovalcev okoliških vasi pa s tekmovanja ni udeležilo. Prve dve mesti so zasedli tržiški mladinci, naslednje tri pa Založani. Med domačimi tekmovalci so posebno ugajali Janez Sirník, Peter Klešnik, Rajko Židan in Franc Židan. Uspeh domačih tekmovalcev je še toliko bolj razveseljiv, ker so s pomanjljivo navadnimi smučmi tesno sledili Gorenjcem, ki so bili bolj opremljeni, bolj pripravljene predvsem pa imeli že več skokov na boljših skakalnicah.

Rezultati:

1. Tone Rotar, Partizan Tržič	208,5 točk, skoka 22,5 in 24
2. Ivo Kozamernik, Partiz. Tržič	196,8 točk, skoka 21,5 in 22
3. Janez Sirník, Mlad. akt. Zalog	187,3 točk, skoka 21,5 in 22
4. Peter Klešnik, Mlad. akt. Zalog	185,4 točk, skoka 20 in 19,5
5. Jože Remec, Partiz. Gor. vas	182,3 točk, skoka oba 21
6. Janez Zazvonil, Tržič	177,8 točk, skoka oba 19,5
7. Franc Židan, Zalog	177,5 točk, skoka 19,5 in 21,5
8. Rajko Židan, Zalog	164,4 točk, skoka 18,5 in 19,5
9. Peter Strel, Gorenja vas	162,4 točk, skoka 19 in 22
10. Roman Jelovčan, Gorenja vas	153,4 točk, skoka 20,5 in 21
11. Franc Bukovec, Zalog	152,4 točk, skoka oba 16,5
12. Vilko Sluga, Zalog	108,2 točk, skoka 12 in 13,5

Sicer pa rezultati niti niso toliko pomembni, kot sam značaj poreditev. Zgledi vlečejo — na skakalnici je vsak dan več poslušalcev spretnostne šestorice in to ne samo mladincev, ampak tudi pionirjev, ki se s ponosom spuščajo po naletu skakalnice.

Skakalnica pa je pokazala tudi svoje napake. Predvsem so nekateri starejši mladinci že prerasli; razen tega je skakalnica preveč utesnjena med drevje, neuglajeno doskočišče je v izku povzročilo mnogo padcev. Zato so se mladinci domenili za gradnjo nove 40-meterske, polnne pa bi za pionirje uredili 15-metrovko. Načrte zanjo pred leti izdelal projektant športnih objektov inž. arh. Šubelj.

Seveda pa ti načrti vise zdaj še v zraku; res so fantazistično sklenili, da bodo čez poletje pristojno opravili vsa zemeljska dela, problem pa so sredstva, jih bodo potrebovali za gradnjo 24-meterskega lesenega naleta. Prav bi bilo, da bi tej dobri mladine priskočili na pomoč občinski svet za telesno kulturo, ObLO in terenske organizacije. Z novim objektom bi Kašeljski gričevje postalo še bolj privlačen zimskošportni teren ne samo za Zalog in Kašelj, ampak še širše področje naše občine.

SKOKI:

1. Vito Bregar 9,5 in 8,5 m), 2. Lado Kobilica (8,5 in 9 m), 3. Vito Čehovin (9 in 7,5 m).

Oj sneg, sneg...

To je zima: sneg, mraz, sonce in počitnice. No, seveda! Zima je tudi takrat, ko niso počitnice. Ampak če ne bi imel počitnic, potem ne bi zagotovo vedeli, da njena predvsem otrokom, našim otrokom. O, saj jih boste mnogi poznali. To so tisti, ki jih vsak dan srečate na cesti Janezek, ki vam spomladi »rabuta« češnje, vam Aco, ki drži sosedovega psa itn.

Saj jih poznamo, saj res, kje pa so bili prejšnji teden. Tako. Pa smo tam. Že kar v tradicijo je prišlo, da ljubljanska mladina preživi počitnice na smučanju v hribih. Tradicija pa je tudi, da v Ljubljani pozimi ni snega. Letos pa je sneg, zato so se letos otroci lahko veselili zime tudi doma, če nišo šli v hribe. Poglejmo torej, kako so se imeli eni in drugi.

Pred našim blokom je bil jeseni velik kup zemlje. Sedaj je zima in je vse belo. Kup pa je kot nalašč za smučanje. In otroci so naredili na njem kar tri skakalnice, potem pa še sankališče in smučišče.

Tako majhen kup v primeri s Tivolijem, ki ga imajo otroci sredi mesta pa vendar toliko veselja! Pred sosednim blokom sta si Peter in Pavle naredila majhno hokejsko igrišče, kar tako, da ni treba drsalok. Tekme v hokeju so se kar vrstile, glavne so še vseeno skakalne tekme.

Pa ob železnici nasproti šole Vide Pregarčeve. Kakšna smučišča, kaj? Nekaj korakov dalje pa še pravo hokejsko igrišče, takšne, da moraš imeti drsalke. Kano, da dušarjev Miha in prijatelji so ga zgradili že decembra. To so ti vremenoslavci! V vašem bloku vam tudi ne da miru živžav pod okni? Začne se že ob 8. uri, če ne

še prej. To je stara Slovanova jama za kinom Triglav. Pa to še ni vse. Potem je še tisti kup za šolo Ketteja in Murna in jama na koncu Povšetove ulice, tam, kjer je bližnica k lesenemu mostu. To so samo večja smučišča; sanke pa tečejo po vsakem kupu in klančku.

»Poglej!« Samo o svojem koncu piše! Kaj pa misli, da je na Blaževem in pod Urhom? Ne, ne. Oprostite vse po vrsti. Vsi tisti, ki so na smučkah že mojstri, se podajajo na smučišča pod Urhom, na Blaževo, na Ceglenco in Mrzlo dolino. To so po vsej naši občini priznana smučišča. Tu so bili letos tudi smučarski tečaji, ki ga je na Blaževem organizirala zveza prijateljev mladine, pod Urhom pa šola Polje. Pa ne samo pod Urhom. Vse polno otrok je bilo še pri Beberčku, pa v Zalogu in Dolškem. Mojstri skakanja so bili v Mrzli dolini, pogorje Janč pa je že tako eno samo smučišče za otroke, ki tam prebivajo.

Pa se vrnimo zopet k našim mladim smučarjem, tistim, ki so počitnice preživeli na smučarskih tečajih v hribih.

Smučarske tečaje sta letos organizirali 2 šoli naše občine: Vide Pregarčeve in Ketteja in Murna. Teden dni v hribih ne morejo nadomestiti nobena zdravila in vitamini in tudi če bi se ti doma ves teden cedil med v usta. Nekateri so sicer dejali: »Zakaj v hribe, če je sneg doma?« Pa ni tako. V hribih med smrekami 1000 m nad morjem, ves dan na snegu, pa veselje, pa razigranost ob večerih v koči. Ne zato ni nobenega nadomestila, tako pravijo vsi tisti, ki so že kdaj preživeli počitnice v hribih. In takih je sedaj že precej in gredo kar najraje vsako leto

znova tja. Lani so bili na tečaju tudi otroci iz Polja, pa si zamislite njihovo žalost, ker jim letos šola ni organizirala tečaja.

Otroci iz šole Vide Pregarčeve, približno 100, so bili letos zopet na Javorniškem rovtu nad Jesenicami. Nadmorska višina 992 m. Lepo, prelepo. Ribnik z ledom, letos zasnežen, sankališče, smučisce in izredno prijetna smučarska kočica. No, kočica samo zvečer, sicer pa ves dan na snegu. Koliko spominov. Npr.: Tovariša sta se šla sankat. Otroci so pač otroci in so jima nastavili za ovinkom pravcato barikado iz sank. Seveda oba imata refleksi in sta se barikadi izognila, nato pa odletela v lepem loku v cel sneg.

Ob koncu tekmovanja so priredili še pravcato tekmovanje »pokazi, kaj znaš«. Tu so se predvsem odrezali najmlajši, ki so pripravili tudi večino točk. Mali rudko je pokazal, kakšen mojster je že v twistu, Janez in Drago pa sta prispevala najzanimivejši prizor iz kavbojskega filma, seveda — tipičen pretep. Očividci, ki so se nasmejali do solz, pravijo, da prizor ne bi delal sramote nobenemu filmu.

Pa še mnogo takih spominov, toda kaj, ko je bilo vsega tako hitro konec. Sicer pa sreča, da je sneg še v Ljubljani.

Kodeljevčani so vzeli s seboj na tečaj še gimnazijce, ki so lani gostovali na Javorniškem rovtu. Letošnji cilj: Gorjuše na Pokljuki, nadmorska višina 998 m — pri šoli. Stanovali so kar v šoli, spali na žimnicah v razredih, jedli pa tako, da niso mogli bolje. Ko so prišli na Gorjuše, je bil povsod cel sneg, ko pa so odšli so bila vsa pobočja »obdelana«. In to temeljito najbolj z zadnjicami. Pa še nekaj prav velikih lukenj je ostalo za njimi, npr. tista, ki jo je z glavo zvrtil Mesi, še večja pa je ona, ki ji je bil avtor Škodov Franci, ko je skušal brez

sečnega dovoljenja požagati smrekico. Za dve nepopravljivi luknji pod skakalnico pa sta zaslužila Milan in »predsednik«. Pa ne samo tu. Obe imeni sta bili tudi na skoraj triurnem izletu pri šport hotelu na Pokljuki. Tu so oboji priredili pravo revijo lepega smučanja, tako da so veljali za prave mojstre. No, v imenu teh se jim je maščevala vlečnica, ki je kožagala vsakogar, kdor ni bil z njo dovolj nežen. Padali so ko klasje pod srpom, na vrh pa je končno le vsakogar potegnila. Glavno, da pride sedaj. Prvo soboto v februarju ste lahko videli na televizijjskih zaslonih posebno reportažo o smučarjih z Gorjuš. Snemalci so prišli na Gorjuše in posneli s kamerami prav vse; veselo življenje v hiši in na snegu. Na snegu je bil najlepši skupni padec najmlajših smučarjev in zagoreli obrazi, v hiši pa sta glavna kuharica »mami« in gimnazijec »Bip«. Ta je vodil šaljiva tekmovanja, kot tisto: Dva pionirčka sedita z zavezanimi očmi na stolih drug nasproti drugemu ter drug drugega pitata s pudingom. Glavna pri tem je seveda zaključna slika obeh tekmovalcev. Najbolj pa je bil presenečen zobozdravnik Roš, ko je imel pacient »Jank« namesto gnilega zoba polna usta moke. Ta moka je potem seveda spadala na zobozdravnikov obraz, pacientu pa je ostalo v ustih nekaj testa. Pa še in še. Toda kaj, ko je teden v šoli tako dolg, na tako prijetnih počitnicah pa mine, kot bi trenil.

Tako. Sneg, problemi z njim in veselje. Največ drugega. Vse pa v Mostah, o Mostah in o Moščanih. Sedaj so že vsi doma. Peter in Pavel! Zopet hodita v šolo, »Mesi« pa zopet izvaja svoje »mojstrovine« v veselje prizadetih.

Sneg pa je še, samo počitni ni več.

ZAKLJUČNI RAČUN BRIVNICE — CESALNICE LJUBLJANA, POKOPALIŠKA 10 BILANCA na dan 31. decembra 1961

AKTIVA		PASIVA	
NAZIV POSTAVKE	v 000 din	NAZIV POSTAVKE	v 000 din
I. OSNOVNA SREDSTVA		I. VIRI STALNIH SREDSTEV	
Sedanja vrednost osn. sred.	512	Poslovni sklad	822
II. DRUGE OBLIKE SRED.		Rezervni sklad in drugi skl.	89
Banka in blagajna	1.138	II. DRUGE OBLIKE VIROV SREDSTEV	
Kupci in druge terjatve	180	Kredit pri banki	447
Zaloge	133	Dobavitelji in druge obv.	627
Druga aktiva	22	SKUPAJ	1.985
SKUPAJ	1.985		
Vodja računovodstva: Franc Poženel		Poslovodja: Drago Cvetetič	
Predsednik UO: Lado Oblak			

ZAKLJUČNI RAČUN BRIVNICE VEVČE LJUBLJANA - VEVČE št. 55 BILANCA na dan 31. decembra 1961

AKTIVA		PASIVA	
NAZIV POSTAVKE	v 000 din	NAZIV POSTAVKE	v 000 din
I. OSNOVNA SREDSTVA		I. VIRI STALNIH	
Sedanja vrednost osn. sred.	170	Poslovni sklad	207
II. DRUGE OBLIKE SRED.		Rezervni sklad in	5
Banka in blagajna	116	II. DRUGE OBLIKE VIROV SREDSTEV	
Kupci in druge terjatve	54	Kredit pri banki	—
Zaloge	32	Dobavitelji in druge obv.	160
SKUPAJ	372	SKUPAJ	372
Knjigovodja: Za: Franc Poženel		Poslovodja: Hana Kos	

ZAKLJUČNI RAČUN DIMNIKARSKEGA PODJETJA AKTIVA Ljubljana, Pokopališka 11 PASIVA

AKTIVA		PASIVA	
NAZIV POSTAVKE	v 000 din	NAZIV POSTAVKE	v 000 din
I. OSNOVNA SREDSTVA		I. VIRI STALNIH SRED.	
Sedanja vrednost osn. sred.	573	Poslovni sklad	4.037
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	—	Sklad skupne porabe	—
II. DRUGE OBLIKE SRED.		Rezervni sklad in drugi skladi	507
Banka in blagajna	2.406	II. DRUGE OBLIKE VIROV SREDSTEV	
Kupci in druge terjatve	5.868	Kredit pri banki	2.890
Zaloge	441	Dobavitelji in druge obv.	970
Druga aktiva	—	Druga pasiva	884
SKUPAJ	9.288	SKUPAJ	9.288
Vodja računovodstva: Marija Rataj		Predsednik UO: Ignacij Plaustainer	
		Direktor: Franc Šereg	

ZAKLJUČNI RAČUN GOSTILNE »PRI TINČKU« LJUBLJANA, Pokopališka 10

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek	v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek	v 000 din
A. OSNOVNA SREDSTVA				A. VIRI OSNOV. SREDSTEV			
1.	Osnovna sredstva	784		1.	Sklad osn. sredstev	1.261	
2.	Den. sred. osnov. sredstev	104		2.	Viri osn. sredstev	94	
B. SREDSTVA SKUP. PORABE				B. VIRI SRED. SK. por.			
3.	Sred. skupne porabe	—		3.	Sklad skupne porabe	6	
4.	Den. sred. skupne porabe	6		4.	Drugi viri sred. sk. porabe	—	
C. OBRATNA SREDSTVA				C. VIRI OBRAT. SRED.			
5.	Skupna obratna sredstva	992		5.	Sklad obr. sredstev	—	
D. IZLOČENA SREDSTVA				D. REZERVNI SKLAD IN DRUGI SKLADI			
6.	Den. sred. rez. sklada	9		7.	Rezervni sklad	9	
7.	Den. sred. neraz. sred.	365		8.	Viri nerazp. sredstev	—	
E. SREDSTVA V OBRAČUNU				E. VIRI SREDSTEV			
8.	Kupci in druge terjatve	4		9.	Krat. kred. za obr. sred.	—	
9.	Druga aktiva	—		10.	Dobavitelji in dr. obv.	894	
				11.	Druga pasiva	—	
			2.264				2.264
	Računovodja: Tominc Franc				Poslovodja: Burica Ana		

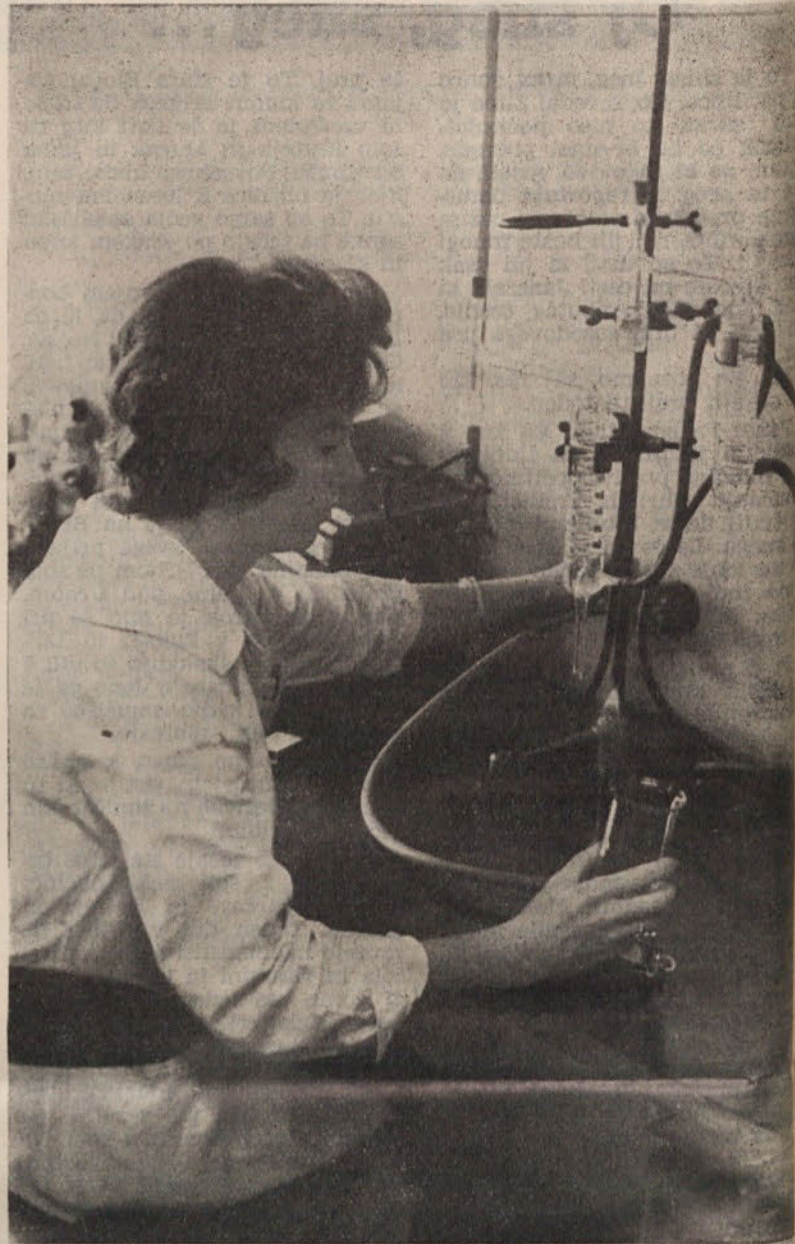
Iz krvi rdeče ...

● Revolucija je zahtevala mobilizacijo vseh naprednih sil. Naše žene so v tem boju dale svoj veliki, tudi krvavi delež. Vida Pregarčeva je bila med prvimi revolucionarkami, ki je za ta boj žrtvovala tudi svoje mlado življenje.

● V boju za večjo in boljšo proizvodnjo je naša žena enakopraven član. Na marsikaterem delovnem mestu je danes že nepogrešljiva.

● Brez znanosti ni napredka. Analize, preizkusi in dokazovanja so sestavni del sodobnega proizvodnega procesa. Žena tu aktivno sodeluje.

● Vloga krajevnih skupnosti postaja vedno pomembnejša. Žena ima v njih družbeno mesto.

DRUŽBENE IN POLITIČNE ORGANIZACIJE NAŠE
OBCINE ČESTITAJO NAŠIM ZENAM ZA
8. marec